

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

والنتین کاتاسونوف* - (Valentin Katasonov)

مترجم: ا. م. شیری

۱۹ مارچ ۲۰۱۳

مافیای جهانی مواد مخدر و بانکها. مدخلی بر موضوع

(۱)

تهنیت نروزی

با تقیم مقاله حاضر به عنوان عیدی، فرارسیدن سال نو ۱۳۹۲ را به همه جویندگان حقیقت و آزادی، به مبارزان صلح جهانی و عدالت اجتماعی، به رفیقان، همزمان، دوستان در هر نقطه جهان و در رأس همه آنها به مردم شریف ایران و افغانستان تبریک گفته و در سال جدید برای همه شان موفقیت‌های بزرگ آرزو می‌کنم.

مترجم

موضوع مواد مخدر یکی از بحث‌های داغ رسانه‌های جمعی امروز است. شرکت بانکها در «شستن» پولهای «کثیف» فروشندگان مواد مخدر و حق العمل‌کارهای حاصل از آن، یکی از جنبه‌های بسیار مورد بحث مسأله است.

بانکها و تجارت مواد مخدر - نه شرکای ساده، بلکه یک کل واحد

«گاردین» (انگلیس) اخیراً مقاله‌ای تحت عنوان تقریباً به معنای «بانکهای جهانی به مثابه خدمه مالی کارتل‌های مواد مخدر» چاپ کرد. مقاله بسیار جالب توجهی بود و اطلاعات خیلی خوبی به دست می‌داد، ولی خود عنوان مقاله، به عقیده من، یک «خمیدگی» در محتوای خود داشت: در اتحادیه تاجران مواد مخدر و بانکداران، دومی‌ها نقش تابع، منفعل بازی می‌کنند.

با چنین برداشتی از مناسبات تجارت مواد مخدر و بانکها معمولاً نتیجه‌گیری می‌شود، که بانکها واقعا هم در «شستن» پولهای «کثیف» مقصراند، آنها همدستان هستند، اما نه به عنوان شرکای اصلی در تجارت «کثیف». همه دولت‌ها در مبارزه با اپیدمی شایع کردن طاعون اعتیاد به مواد مخدر نیروی اصلی را در جهت مبارزه با قاچاق مواد مخدر صرف می‌کنند، اما مبارزه علیه بانکها، یعنی علیه همدستان آنها، فقط بر مبنای اصول «باقیمانده» صورت می‌پذیرد.

واقعاً هم در زندگی واقعی چنین اتفاق می‌افتد. مافیای مواد مخدر در مرکز توجه همه دولت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی قرار می‌گیرد. از عنوان مافیای مواد مخدر، عادتاً مفهوم گروه‌های جنایتکاران سازمان‌یافته‌ای درک می‌شود

که با تولید، پردازش، نگهداری، حمل و نقل، عمده و خرده فروشی مواد مخدر مشغول می شوند. چنین گروه‌هایی را اغلب کارتل‌های مواد مخدر می نامند. دولتها پولهای افسانه‌ئی برای مبارزه با کارتل‌های مواد مخدر صرف می کنند. در سال ۱۹۷۲، زمانی که رئیس جمهور ریچارد نیکسون علیه مواد مخدر اعلان جنگ نمود، دقیقاً ۱۱۰ میلیون دلار از بودجهٔ فدرال برای همین منظور صرف شد. دولت باراک اوباما نیز در سال مالی ۲۰۱۳ برای اجرای برنامهٔ مبارزه با مواد مخدر ۲۶ میلیارد دلار علاوه بر میلیاردها دلار تخصیصی دولتهای ایالت‌های جداگانه برای تحقق برنامهٔ مورد نظر تقاضا کرده است، که تنها این، افزایش ۱ و ۶ دهم درصدی را نسبت به بودجهٔ تخصیصی سال قبل نشان می دهد. رمزگشائی جزئیات بودجه های تخصیصی نشان می دهد، که بانکها در این برنامه ها، به پشت صحنه می روند. قابل درک است که ارگانهای نظارت بانکی، پیش از همه، بانک فدرال رزرو امریکا به عنوان یک شرکت خصوصی خارج از ترکیب ارگانهای اجرائی دولت امریکا، می بایست به مبارزه با «شست و شوی» پولهای «کثیف» حاصل از قاچاق مواد مخدر مشغول می شد.

در نتیجهٔ چنین «خمیدگی»ها، تصویر دیگری در برابر چشمان ما پدیدار می شود. طبق اظهارات ژنرال ویکتور ایوانوف، مدیر آژانس فدرال نظارت بر قاچاق مواد مخدر فدراسیون روسیه، خدمات دولتی مبارزه با قاچاق غیرقانونی مواد مخدر در جهان به طور متوسط ۱۰-۱۵ درصد مواد مخدر عرضه شده به بازار را مصادره می کنند. در عین حال، بیش از نیم درصد (۵/۰٪) از حجم کل پول در گردش حاصل از تجارت مواد مخدر («پول مخدر») در جهان مصادره نمی شود.

روند همپیوندی سرمایه های کلان بانکی با مافیای مواد مخدر به مفهوم سنتی آن («کارتل مواد مخدر»، «سندیکاهای مواد مخدر») که از مدتها پیش شروع شده بود، امروز به پایان رسیده است. کشیدن مرز بین بانکهای جهانی و کارتل‌های مواد مخدر، دیگر ممکن نیست. همچنین، تعیین مرز بین پولهای «کثیف» و «تمیز» غیرممکن است. منبع بخش قابل ملاحظه ای از پولهای به اصطلاح شخصی نیز مواد مخدر می باشد. اتحاد متشکل از بانکها و کارتل‌های مواد مخدر را دقیقاً می توان «مافیای مخدری بانکی» یا «کسب و کار مخدری بانکی» نامید. اتحاد فراملیتی جدید، امکانات واقعاً نامحدود تأثیرگذاری بر همهٔ جوانب زندگی جامعهٔ معاصر- بر اقتصاد (صنایع، کشاورزی، بخشهای دیگر اقتصاد واقعی و خدمات)، علوم، تحصیل، فرهنگ، سیاست داخلی و خارجی به دست آورده است. مدل ساختار اجتماعی اکثریت کشورهای جهان، در واقع، مرحلهٔ ناشناخته رشد سرمایه داری، به عبارت دقیق تر، رشد سرمایه داری مخدری بانکی به حساب می آید.

سلسله مراتب مافیای مواد مخدر مدرن

مافیای مواد مخدر در مفهوم وسیع کلمه دارای سه سطح می باشد.

سطح اول (پائینی)- گروه‌هایی که که در ابتداء و انتهای زنجیرهٔ حرکت مواد مخدر قرار دارند:

آ) گروه‌هایی که به کار سازماندهی تولید(کاشت و پردازش اولیه) مواد مخدر و خرید آنها از تولید کنندگان مشغول می شوند؛

ب) گروه‌هایی که به کار رساندن مواد مخدر به مصرف کنندهٔ نهائی (خرده فروشی) مشغول می شوند.

سطح دوم (وسطی)- گروه‌هایی هستند که با مقادیر کلان مواد مخدر سر و کار دارند. آنها با پردازش نهائی، بسته بندی، نگهداری، حمل و نقل (از جمله فرامرزی) و عمده فروشی مواد مخدر مشغول می شوند. دقیقاً گروه‌های این سطح را کارتلها و سندیکاهای مواد مخدر و مدیران آنها را سلاطین مواد مخدر می نامند.

کارتل مواد مخدر چیست؟ م. گلنی (M. Gelmy)، کارشناس جنایات سازمانیافته می نویسد: «کارتل، یعنی شرکت مرکزی، مرکز تجمع گروه‌های مافیائی کوچک و بزرگ، که به این یا آن شکل در این عرصه سهیم اند... خلاف تصور عمومی از کارتل، این کارتله‌ها به شدت غیرمتمرکز هستند».

در سده گذشته بزرگترین کارتلهای مواد مخدر در کلمبیا مستقر بودند. مشهورترین آنها، کارتلهای کالی و مدلینی (به نام شهرهای کلمبیا) بودند. برای درک ابعاد فعالیت کارتلهای مواد مخدر، اطلاعات مربوط به کارتل کالی در سالهای ۱۹۹۰ را که در زمان خود به وسیله اداره مبارزه با مواد مخدر امریکا تهیه کرده، یادآوری می‌کنیم: «درآمد سالانه مافیای کالی ۴ تا ۸ میلیارد دلار برآورد می‌شود؛ این تشکیلات به مثابه کار و کسب خوب سازمانیافته مدیریت می‌شود، که در آن، سران مافیای کالی برای کلمبیا و امریکا... تصمیم می‌گیرند. آنها مؤسسات بین‌المللی خود را به واسطه سیسم پیچیده تلفونها، دورنویسها (فاکسها)، پیامگیرها و کامپیوترها، اداره می‌کنند، شبکه اطلاعاتی خاص خود را دارند، که می‌تواند با سازمانهای اطلاعاتی اکثریت کشورهای رشد یافته رقابت نماید. سلاطین مواد مخدر کالی، کنترل فرودگاه شهر کالی را در اختیار دارند و شرکت تاکسیرانی و تلفونی دارد. آنها می‌دانند، که چه کسی به کالی آمد و چه کسی از کالی رفت، چه کسی با پولیس صحبت کرد و چه کسی با نهادهای امنیتی امریکا همکاری کرد».

توجه به این نکته لازم است، که نام گروه تاجران مواد مخدر «کارتلهای مواد مخدر» (از همان نوع که در کالی مستقر است) کاملاً دقیق نیست. اصطلاح «کارتل مواد مخدر» اساساً با قراردادی که بین چند گروه بسته می‌شود، تعیین می‌گردد. توافقنامه‌ها، پیش از همه به تقسیم بازار مصرف «کالا» مربوط می‌شود. همان گروههای کلمبیائی هم در باره تقسیم بازار ماری جوانا و کوکائین در ایالات متحده امریکا با هم به توافق رسیدند. گروه بندی کالی، به طور خاص، طبق این توافقنامه، بازار نیویورک را در اختیار دارد.

گروههای تاجران مواد مخدر از نوع کارتلهای کالی و مدلینی را سندیکاهای مواد مخدر نامیدن صحیح تر است. سندیکا در ادبیات اقتصادی و حقوقی به مثابه اتحاد مؤسسات ظاهراً مستقل دارای فعالیت بازاریابی مشترک تعریف می‌شود. گروههایی در کلمبیا، مکزیک، افغانستان، کشورهای «مثلث طلایی»، افریقای جنوبی و سایر کشورها فعالیت می‌کنند، که تولید و پردازش مواد مخدر را سازمان می‌دهند. آنها «کالای» تولید شده را به دفتر مشترک تحویل می‌دهند و دفتر نیز «کالا» را به شکل عمده عرضه می‌کند. شکل سنتی سندیکا در مقابل چشم ماست. اما چند سندیکا برای ایجاد بازار مصرف معاهده کارتلی امضاء می‌کنند. هر کشور بزرگ (امریکا، انگلیس، آلمان، فرانسه و غیره)، در واقع، یک بازار بزرگ مواد مخدر است که آن را چند سندیکا که بر سر تقسیم بازار توافق کرده‌اند، اداره می‌کنند. «سر» سندیکا در کشور مصرف‌کننده، «دم» آن در کشور تولیدکننده «کالا» مستقر است. رهبران اصلی سندیکای مواد مخدر افغانستان را مثلاً، باید در هزاران کیلومتر دورتر از مزارع تریاک افغانستان، در ترکیه، در کشورهای اروپائی و امریکا جست و جو کرد. عملاً همه سندیکاهای مواد مخدر، سازمانهای فراملی هستند.

امروز مرکز و مسیر قاچاق مواد مخدر در مقایسه با سده گذشته بشدت تغییر کرده است. گروههای مافیای مواد مخدر مکزیکی (کوکائین) و افغانستان (تریاک و هروئین) در سده بیست و یکم به جایگاه نخست ارتقاء یافته‌اند. هر چند هم این گروهها توافقنامه تقسیم بازار مصرف امضاء می‌کنند، ولی همان توافقنامه‌ها مرتباً نادیده گرفته می‌شوند. مبارزه برای تقسیم مجدد بازار آغاز می‌گردد، که به جنگ واقعی فرامی‌رود.

سطح سوم (فوقانی) - گروههایی هستند که با «کالا» مستقیماً تماس ندارند. نهادهای اصلی تشکیل دهنده مجموعه سطح سوم (فوقانی) تشکیلات مافیای معاصر مواد مخدر، عبارتند از بانکها، سازمانهای امنیتی، رسانه‌های جمعی.

همه آنها از وضعیت حقوقی برخوردارند. در باره بانکها و سازمانهای امنیتی ذیلاً سخن خواهد رفت. علاوه بر آنها، نمایندگانی از قوای مقننه و قضائیه، تعدادی از مقامات بخشهای کلیدی قوه مجریه جزو سطح سوم مافیای مواد مخدر هستند. این نهادها و افراد بافت محکم یک شبکه را تشکیل می دهند و با خروج آن از محدوده مرزهای ملی، شبکه جهانی شکل می گیرد. تشکیل شبکه جهانی مافیای مواد مخدر به روند لیبرالیزه کردن (آزادسازی) جهانی نقل و انتقال کالاها، انسانها، سرمایه ها، اطلاعات که از سه- چهار دهه پیش آغاز شده و از نیمه دوم سالهای ۹۰ جهانی سازی نامیدند، کمک نمود. مافیای مواد مخدر را در واقع می توان به مثابه یک شرکت جهانی مواد مخدر تعریف کرد که در بسیاری از کشورهای جهان شعبه و نمایندگی دارد.

مسائل ستراتژیک زیر در سطح سوم (فوقانی) حل و فصل می شود:

(آ) - «شست و شوی» پولهای نقد حاصل از فروش «کالا»؛

(ب) - جابه جایی درآمدهای حاصل از فروش «کالا»، در بخشهای مختلف اقتصاد؛

(ج) - تأمین «پوشش» عملیات جاری مافیای مواد مخدر در سطح اول و به ویژه در سطح دوم؛

(د) - فراهم کردن شرایط مساعد برای توسعه تجارت مواد مخدر در کشورهای مختلف.

ادامه دارد...

*- پروفسور، دکتر علوم اقتصاد، مدیر مرکز پژوهشهای اقتصادی روسیه

به نام «سرگئی فیودوروویچ شاراپوف»

<http://www.fondsk.ru/news/2012/10/03/vsemirnaja-narkomafia-i-banki-vvedenie-v-temu-i-16855.html>

۲۸ اسفند- حوت ۱۳۹۱